

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Kristýna Švihnosová</i>
Název práce	<i>Úlohy s více řešeními a jejich místo na 1. stupni ZŠ</i>
Autor posudku	<i>Mgr. Milena Kvaszová, Ph.D.</i>

Cíle (stanovení, splnění, reflexe splnění)

Práce je zaměřena na problematiku slovních úloh s více řešeními. Těžištěm práce bylo pozorování, jak se slovní úlohou s více řešeními pracují žáci a učitelé na 1. stupni ZŠ. Kvalitativní výzkum metodou pozorování a dotazníku umožnil autorce popsat práci učitelů se slovní úlohou s více řešeními a identifikovat prvky vyučovacích stylů, konkrétně transmisivního a konstruktivistického. Cílem výzkumu bylo popsat, jak různí učitelé pracují ve třídě se slovní úlohou s více řešeními. Porovnat jejich přístupy k této úloze na úrovni zadání úlohy, požadavků na žáky, institucionalizace poznatku a formy práce. Dále analyzovat vybrané učebnice z pohledu přítomnosti úloh s více řešeními. A nakonec na základě pozorování práce učitelů identifikovat prvky vyučovacích stylů při jejich práci se slovní úlohou s více řešeními. Cíle práce jsou splněny.

Obsahové části (úplnost, relevance, řazení)

Práce je členěná do dvou částí (teoretická část a výzkumná část), ke kterým je připojen úvod a závěr.

V úvodu nás autorka seznamuje s volbou tématu a zmiňuje také své zkušenosti se slovními úlohami. V teoretické části se věnuje typologii slovních úloh, řešitelským strategiím a cílům při řešení slovních úloh. Dále popisuje vyučovací styly učitele a současné proměny vyučování matematice. Výzkumná část je věnovaná vymezení problému a cíle výzkumu, stanovení strategie a formulaci výzkumných otázek. *Jak se liší přístup učitelů matematiky v práci se slovní úlohou, která má více řešení? Jakým způsobem učitelé ovlivňují práci žáků se slovní úlohou s více řešeními? Při kterých fázích práce s úlohou je možné sledovat prvky vyučovacního stylu učitele?* Následuje průběh a realizace výzkumu, zpracování a interpretace získaných dat a výzkumná zjištění.

Odborná část (matematika/didaktika: náročnost, správnost, výstavba, konzistence apod.)

Z matematické stránky je práce elementární. Z didaktického hlediska je správná a promyšleně vystavěna.

Přínos (originalita, použitelnost apod.)

Přínosem práce je nový pohled na různý přístup vyučujících k řešení úloh s více řešeními. Vyučující, kteří inklinují ke konstruktivistickému stylu výuky, svými instrukcemi žákům neprozradili, že úloha má více řešení. Vyučující, kteří upřednostňují transmisivní přístup, žákům prozradili, že mají hledat více řešení z důvodu urychlení práce a snahy najít opravdu všechna řešení. Přístup učitele nemusí být plně ovlivněn učebnicí, kterou při vyučování používá. Ačkoliv jsou některé učebnice tvořeny tak, aby vedly ke konstruktivismu, může se stát, že vyučující sklouzne k tranzitivnímu učení a naopak.

Formální náležitosti (gramatika, styl, typografie, grafické části, odkazy a citace, úprava)

Gramatika a jazykové zpracování je na výborné úrovni až na drobné nesrovnalosti. Na str. 8 je uvedena úloha z Řecka o Diofantovi, která v uvedeném znění *Jen do poloviny svého věku ...* nedává smysl. Má být *Jen polovinu svého věku ...*

Práce obsahuje přílohy s ukázkou žákovských řešení.

Otázky k obhajobě

1) Jak vidíte možnosti dalšího rozpracování tématu ve Vaší práci?

2) Jaké máte didaktické zkušenosti s využitím slovních úloh ve výuce matematiky?

Vyjádření ke shodám v systému Theses: < 5%

Hodnocení:

Práce splňuje podmínky kladené na diplomovou práci.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze 1. ledna 2021

Mgr. Milena Kvaszová, Ph.D.